

LEUVEN ORGELT

TOT DE NOK GEVULD

Agenda Leuven Orgelstad

Hoe klinkt een orgel
van porselein?

Orgelreis naar Amsterdam

Elke week tekenen ze present, de trouwe bezoekers van de marktconcerten in de kapel van Romaanse Poort. Maar wat weten we van hen?

Nicole Neefs

INTERVIEW

“Twaalf was ik, toen mijn ouders een piano kochten en ik begon te tokkelen. Het klavier heeft me sindsdien nooit meer losgelaten”.

Nicole Neefs (1945) is een stille genietster van orgelmuziek. “Van kindsbeen af trok een pianoklavier me aan. Toen ik met mijn moeder naar de naaister ging, stond daar een piano in het atelier. De dochter van de naaister was pianolerares aan het conservatorium. En ik was niet van die piano weg te houden. Maar het was wachten tot ik 12 werd vooraleer er bij ons thuis een piano werd gekocht”.

Toen Nicole school liep bij de Zusters Annonciaden in Huldenberg waren muziek en notenleer nog verplichte vakken. “Zo kreeg ik het klavier stilaan in de vingers”.

‘Ik stap een kerk altijd achterwaarts binnen.’

In de ban van het orgel

Meer nog dan van piano, raakte Nicole in de ban van orgelmuziek. “Noem het gerust een kleine verslaving hoor. Een niet te missen

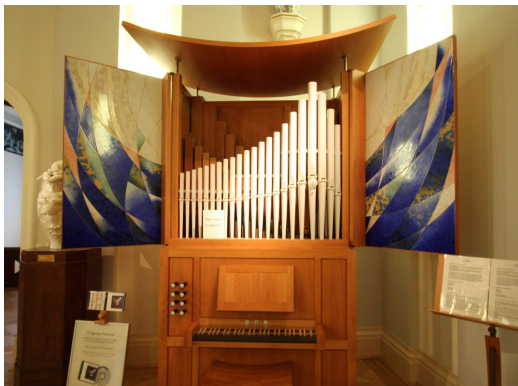
moment was voor mij de orgelrubriek van Gabriël Verschraegen op het toenmalige Radio 3. In Tienen sloot ik me aan bij de TOK, de Tiense Orgelkring.” ▶

Maar Nicole Neefs heeft ook een beetje spijt dat ze zelf nooit achter een orgelklavier kroop. “Neen, ik het het zelf nooit geprobeerd. Daar is het nu te laat voor. Maar ik mis haast geen enkel concert van Leuven Orgelstad. En ook aan de orgelwandelingen neem ik erg graag deel. De trip naar ‘s Hertogenbosch vorig jaar was danig boeiend. Nu ik erover nadenk, het meest werkwaardige orgel dat ik ooit bezocht was dat van de Notre Dame in Parijs. Machtig gewoon, met die vijf klavieren”.

“En weet je, als ik een kerk bezoek ga ik het gebouw steevast achterwaarts binnen. Dan zie ik het orgel opdoemen. Dat geeft elke keer weer een kik”.

“Mijn favoriete compositie? ‘**The Lark Ascending**’ van Ralph Vaughan Williams.”

OP DE AGENDA NAJAAR 2017

MARKTCONCERTEN

*Elke vrijdag om 12u30, Kapel Romaanse Poort
Brusselsestraat 63, 3000 Leuven
Toegang is gratis.*

VRIJDAG 1 SEPTEMBER

Joris Ceoen

VRIJDAG 8 SEPTEMBER

Fabien Moulaert

VRIJDAG 15 SEPTEMBER

Emmanuel Van Kerckhoven

VRIJDAG 22 SEPTEMBER

Anna Rusakova

VRIJDAG 29 SEPTEMBER

Gerard Habraken

VRIJDAG 6 OKTOBER

Yuko Wataya

VRIJDAG 13 OKTOBER

Luc Ponet, Jan Meel en Paul Fontyn

Hier al van gehoord?

Het stadje Meissen, midden het Saksische wijngedebied, is wereldberoemd om zijn porseleinfabriek. In het museum aldaar staat een orgel met porseleinen pijpen. De opdracht om het orgel te bouwen dateert van 1732, maar het experiment liep vast. In 1930 mislukte het voor de tweede keer. In 2000 lukte het wel. De porseleinkunstenaar Ludwig Zepner slaagde er toen in om het orgel met de porseleinen pijpen te voltooien. In de museumwinkel kan je een cd kopen.

Orgelreis naar Amsterdam

Traditiegetrouw organiseert Leuven Orgelstad ook dit seizoen een orgelreis. Op 14 oktober gaat het naar Amsterdam, waar in het Orgelpark een uniek muziekproject wordt bezocht en beluisterd.

“Het orgel is traditioneel verbonden met een bepaald type gebouw, met name een kerk. Met ons project van het Orgelpark doen we het omgekeerd, we hebben een gebouw gemaakt om er

diverse types orgels te laten klinken”, luidt het bij de Amsterdamse initiatiefnemers.

En in het Orgelpark staat een behoorlijk brede waaier van orgeltypes bij mekaar. Pièce de résistance van het Orgelpark is het grote orgel op het balkon. Het werd gebouwd door Verschuieren Orgelbouw in Heythuysen in de stijl van de 19de-eeuwse Franse orgelmaker Aristide Cavaillé-Coll. Het telt 41 registers op drie klavieren.

Naast andere orgels (een kabinetorgel, een kistorgel, een harmonium) zit er ook een dansorgel onder dak: The Busy Drone. Dit dansorgel is van Vlaamse makelij. Het instrument is in 1924 gebouwd door de firma Mortier als dansorgel voor een Belgisch café.

“Voor de verdere invulling van deze orgelreis diende een zware selectie gemaakt te worden want in Amsterdam kan je dagenlang rondstruinen, op zoek naar mooie historische orgels. De keuze viel op De Westerkerk - een eigentijdse protestantse kerkgemeenschap met een uitgebreide muziekprogrammatie rond o.a. het Duyschot-orgel uit 1686 - en de Ronde Lutherse Kerk (Bätz-orgel uit 1830, gerestaureerd door Flentrop Orgelbouw in 2014). We ronden de dag af met een tussenstop in Zaltbommel (Wolfferts-orgel)”, besluit Luc Ponet, curator van Leuven Orgelstad.

- Deelname kost €78 (reductie: €70)
- Met Luxe Autocar
- Vertrek op zaterdag 14 oktober om 8u. in Leuven (parking LUCA School of Arts campus Lemmens, Lemmensberg 3 (dit is het vroegere Lemmensinstituut).
- Broodjesmaaltijd ('s middags) en warme maaltijd (vooravond), excl. dranken
- Terug in Leuven omstreeks 20u.
- Opstapplaats in Antwerpen mogelijk, na overleg met de organisatie info@leuvenorgelstad.be of +32 499 31 70 08 (Marjan Bosmans)

Action painting, Afrikaanse percussie en orgel

Op vrijdag de 13de oktober programmeert Leuven Orgelstad als afsluiter van het najaar een bijzondere concertervaring. Kunstschilder Paul Fontyn zal tijdens het concert een Mandala schilderen, geïnspireerd door wat rondom hem gebeurt: de interactie tussen muziek, beweging, ruimte en schilderkunst.

Jan Meel is muziekleraar, drummer, percussionist, arrangeur, ... Hij behaalde de regeringsmedaille in percussie aan het conservatorium in Mechelen en studeerde musicologie aan de Universiteit in Leuven. Hij is drummer van jazz en pop (o.a. Milkshake Banana, Madou, Dabo Caster), vibrafonist in meerdere jazzensembles en werkt

freelance met Zjef van Uytzel en François Glorieux. Hij is een musicus met een breed vizier, die zich gedurende jaren verdiepte in de Afrikaanse percussie.

Luc Ponet is een veelzijdig musicus die zich als uitvoerend kunstenaar nooit in een welbepaald vakje liet stoppen. Als klassiek geschoold organist ging hij dan ook al vaker in dialoog met jazzmusici, dansers, theatermensen en beeldend kunstenaars.

*Praktisch: Kapel Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, 12u.30
Toegang: gratis*

Wouter Dekoninck kruipt in de pen van Bach

NIEUWS VAN DE LEUVENSE
ORGELVRIENDEN

Organist Wouter Dekoninck en zijn Hildebrandt Consort realiseren hun stoutste droom. Op 12 oktober creëren ze een nieuwe monumentale mis van J. S. Bach: de Grosse Messe 1739 für Bach und Luther, een transcriptie van Dekoninck himself.

In de familie Dekoninck, met roots in de regio van Halle, was muziek dé rode draad. Organisten, blokfluitisten, violisten, zangers, ... Kortom, dat Wouter voor de muziek zou kiezen lag voor de hand. "Ik kon me inderdaad niet inbeelden wat ik anders zou doen", lacht Dekoninck. "De keuze voor orgel kwam er onder impuls van Paul De Maeyer. Ik was toen 12 en kon van kindsbeen af steeds in kerken te gaan studeren. Nadien trok ik naar het Lemmens in Leuven, bij Reitze Smits". Dat Reitze Smits ook veel transcripties realiseerde voor orgel, was voor Wouter Dekoninck de drijfveer om dat zelf ook te doen. En zo wordt de brug geslagen naar de transcriptie van de Grosse Messe.

Die transcriptie is een niet te overschatten krachttoer. Wie hield het

Wereldpremière

Grosse Messe 1739 für Bach
und Luther op 12 oktober in
Leuvense Geertruikerkerk

voor mogelijk dat Bach anno 2017 opnieuw tot ons zou spreken met een nooit eerder gehoord en fascinerend meesterwerk?

Op 12 oktober wordt deze mis in wereldpremière uitgevoerd in de Leuvense Geertruikerkerk. In die kerk is Wouter overigens zowat twaalf jaar de vaste organist.

J.S. Bach, de Thomascantor, heeft een grenzeloze bewondering voor de opvattingen van Luther. Niet toevallig geeft Bach in 1739 zijn Dritter Teil der Clavierübung uit, geschreven voor orgel: de bundel koraalvoorspelen is een synthese van Luthers theologische en muzikale thema's – velen weten het niet, maar Luther componeerde zelf ook. Het bevat een Lutherse mis (Kyrie, Gloria), een 3-voudige Lutherse geloofsverklaring (aan de hand van de 10 geboden, een Credo en het Onze Vader), 2 sacramenten en de Biecht.

Bach en de afwas

Dit geheel wordt omsloten door een monumentaal en feestelijk prelude aan het begin en een tripelfuga aan het eind van het werk. "Hier zie je de volwassen en gerijpte Bach aan het werk", evalueert Dekoninck de partituur. "Ik heb me dag en nacht verdiept in de schriftuur van Bach. Tot ergernis van sommigen rondom mij, al was het maar om de afwas die thuis blijft staan", lacht Wouter breed.

Het project rond de Grosse Messe komt ook op cd, er worden wijnproeverijen rond georganiseerd en er is een crowdfunding opgezet.

Afspraak op donderdag 12 oktober om 20:30 uur in de Geertruikerkerk in Leuven. Meer info op www.bachinleuven.be

Samenstelling en redactie: Catherine Legaey, Marjan Bosmans, Marie-Claire Plets, Stéphane Godfroid – Ontwerp: Anton Lecock
'Leuven Orgelt' is een uitgave van vzw Crignon – www.leuvenorgelstad.be – Verantwoordelijke uitgever: Catherine Legaey